

SOOVITUS

Kirev karnevaliöö Estonias

Ita Serman
foto Tiit Koha

Rahvusoperi Estonia proovisaalides kõlab üle mõne aja taas Johann Straussi kaunis muusika: 6. oktoobril jõuab vaataja ette operett "Öö Veneetsias". Lavastajaks – Monika Wiesler Austriast.

Õigupoolest on Monika Wiesler eesti vaatajale juba tuntud – viini opereti tõelisest austajannast Viini lavastaja on Estoniaski lavale toonud nii "Nahkhiire" kui "Viini vere", mis 1.–8. oktoobrini kestvatel operetipäevadel jõuab 100. etenduseni. Aga üht Eestise tulekule eelnenud telefonikõnet meenutab Wiesler mõnusa muigega veel praegugi. Niisiis kostnud torust sümpaatne meeshääl: "Siin räägib Jaak Viller (Estonia tollane direktor) Tallinnast. Kas te tuleksite meile lavastama?"

"Kas te räägiksite mulle midagi Tallinnast?" pärinud Wiesler tagasihoidlikult vastu.

"Ega me nii halvad olegi, nagu te arvate," kostnud Viller seepeale.

"Ega olegi," naerab Monika Wiesler nüüd, kaheksa aastat hiljem. Kinnitades, et armastus esimesest silmapilgust – nii Tallinna kui Estonia vastu – püsib tänaseni.

Tahab tuua vaatajale rõõmu

Ta on esimene naislavastaja Viini Rahvusoperis, Austria muusikateatris üldse. Ta on töötanud Austrias ja Saksamaal, Šveitsis ja Prantsusmaal, Lõuna-Ameerikas ja USAs. Ta on tunnustatud flöödimängijast tütre ema, nelja lapselapse kõige parem vanaema ja ühe päris pisikese inimesehakatisse vanavanaema. Ta ise alustas oma teatriteed tõelise lapsnäitlejana – olgu siis ooperites, operettides või balletides. "Loomulik talent," tähendab ta oma nakatava naerutuse saatel. Lisades, et tegelikult on kogu tema elu olnud üks suur ja lõputu töö – Grazi ooperi- ja balletikoolist alates. Tantsijakarjääri vahetas välja koreograafiamet, kus 10–15 aasta kestel valmis enam kui 60 koreograafiat operettidele, klassikalistele muusikalidele, teleshow'idele, ooperitele. Ja kus Wiesler puutus "õnneks kokku mitte just kõige kompetentsemate lavastajatega". Sest see tõi äratundmise: kõige parem tuleb lavastus ikkagi siis, kui liikumine moodustab stiilse terviku laulmise ja näitlemisega.

Proovitöö õnnestus, Monika Wiesler sai tuntuks ka lavastajana. Kel on oma kindlad põhimõtted, ja kes oma töös on saavutanud taseme, mis tõekspidamistest lähtuvalt lubab teha valikuid. "Mitmel pool peetakse praegu heaks

tooniks panna ooperitele, operettidele ja klassikalistele muusikalidele ümber modernne rüü. Mina seda tegema ei hakka. Iga teos on tervik omaette – loodud kindlal ajajärgul, just sellele vastava muusika, dekoratsioonide, käitumistavadega. Stiilset õhustikku rikkuda oleks absoluutselt vale. Tahan oma tööga pakkuda inimestele rõõmu, mitte mingisugust kummalist segu."

Kui ooperimajas kostab kusagilt rök-kavat naeru, siis on teada: Wiesler on taas proovisaali poole teel. Aga proovid kestavad küll hommikul, küll õhtul – kogu aeg, ja seal on asi naljast üpris kaugel. "See on kohutavalt töömahu-kas lavastus, võtab mu täiesti läbi," teatab Wiesler. Energiat ütleb ta saavat Tallinna vanalinnast ja muidugi teatri-rahvalt. "Sellist koori, nagu teil, pole hoopiski igal pool," ütleb ta ja lisab ohtralt kiidusõnu ka balletitrupile. Ja eelkõige solistidele.

"Minu jaoks on ääretult oluline, et artist tahab oma tööd teha, et ta püüab end kokku võtta ühise eesmärgi nimel," kinnitab ta Estonias just sellist meeleolu valitsevat. "Ja et selle tulemusena lahvatatakse anne otsekui leek." Sest vaid siis on teatril mõtet, vaid siis lahkub vaataja teatrist, ühes tubli annus optimismi. Aga optimismi peab Wiesler eriti oluliseks – elus üldse. "Ma olen teie muutumisi saanud jälgida kaheksa aasta kestel. Ma saan aru, et teie inimestel pole kerge. Ent varuge kannatust, usku ja optimismi. See tee, mille olete valinud, on kahtlemata õige," kinnitab elu näinud daam.

Omalt poolt pakub Monika Wiesler pisukeseks hingekosutuseks lustliku loo sellest, mida kõike võib ühes tuua kirev karnevaliöö Veneetsias. Temaga koos tegutsevad selle nimel lavastuse muusikajuht Paul Mägi, lauljatest Mati Kõrts, Vello Jürna, Väino Puura, Volde-mar Kuslap, Annika Tõnuri jpt.

Järgmised etendused: 8., 11., 25. oktoobril, 8. ja 26. novembril ning 5. detsembril. •

Monika Wiesler ei tee oma tööd mingeid järeleandmisi. •

